

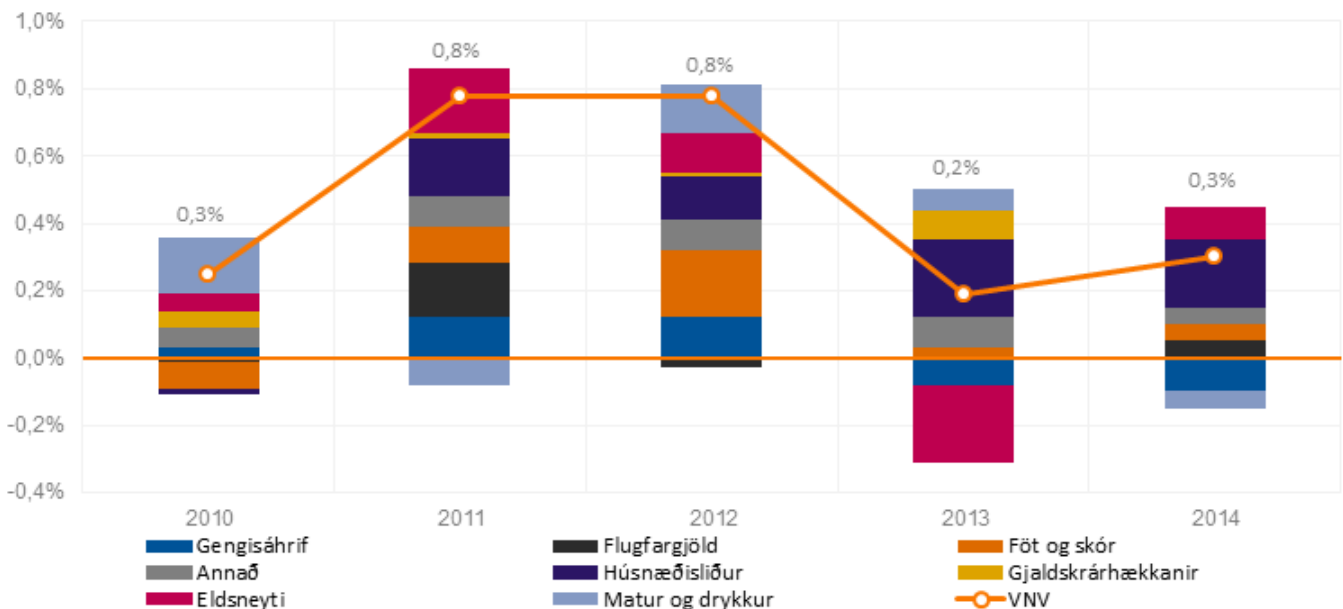
11. apríl 2014

Spáum 0,3% hækkun á verðlagi í apríl

Við spáum því að verðlag hækki um 0,3% í apríl mánuði. Samkvæmt spánni mun ársverðbólga í kjölfarið standa í 2,3% og hækkar því lítillega milli mánaða eða um 0,1 prósentustig enda nam hækkun vísitölu neysliverðs (VNV) í sama mánuði í fyrra einungis 0,2%. Verðbólgan verður því áfram undir eða nálægt verðbólguviðmiði Seðlabankans og eru horfur á að svo verði áfram næstu mánuði. Bráðabirgðaspá okkar fyrir næstu mánuði gerir ráð fyrir 0,2% hækkun í maí, 0,3% hækkun í júní og 0,3% lækkun í júlí þegar sumarútsölur hefjast. Gangi bráðabirgðaspá okkar eftir mun ársverðbólga mælast 2,3% í júlí.

Við spáum að húsnæðisliðurinn muni vega þyngst í hækkun verðlags milli mánaða og hafa 0,2% áhrif á VNV til hækkunar. Ýmsar vísbendingar eru um að umsvif á fasteignamarkaði haldi áfram að vaxa. Vísitala um fyrirhuguð húsnæðis kaup stendur nú í hæsta gildi síðan í mars árið 2008 á sama tíma og meðalsölutími fasteigna fer lækkandi. Við gerum því ráð fyrir að einhver eftirpurnarþrýstingur verði á húsnæðismarkaði á vormánuðum og ýti undir verðhækkanir. Að sama skapi áætluð við að eldsneytisverð hækki og jafnframt að flugfargjöld hækki lítillega og samtals hafi það um 0,15% áhrif til hækkunar á vísitöluna. Samhliða aukinni debet- og kreditkortaveltu innanlands frá því í ársbyrjun, sem bendir til aukinnar einkaneyslu, má áætla að föt, skór og aðrir liðir hækki lítillega áður en sumarútsölur hefjast í júlí, en á móti vegur að stöðugt gengi krónunnar leiðir til lækkunar á innfluttum vörum.

Áhrif undirliða á verðbólgu í apríl

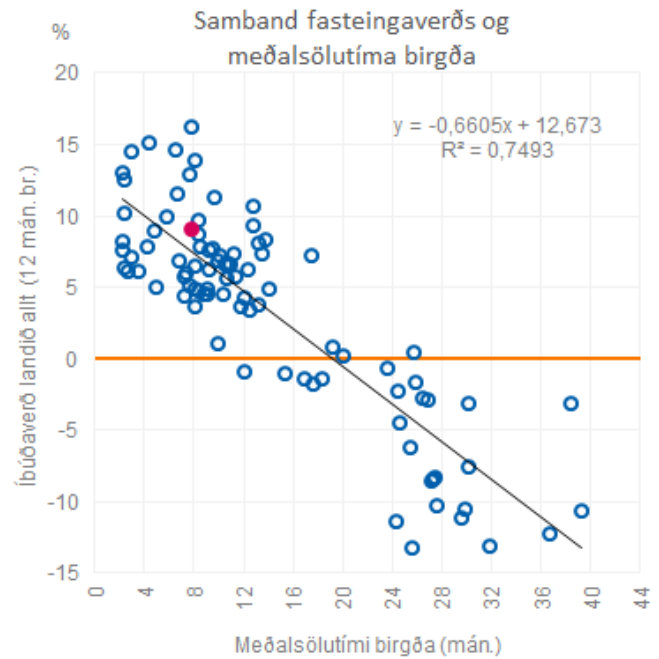
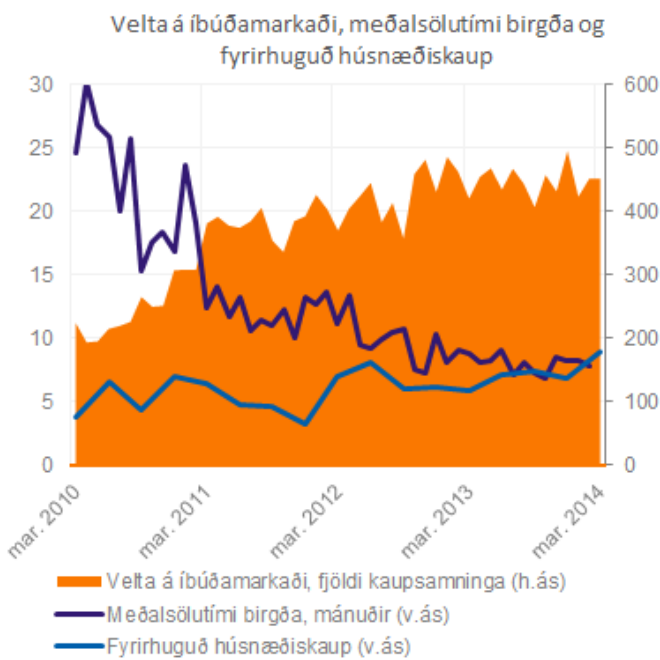

Heimildir: Hagstofa Íslands, spá Greiningardeildar f. 2014

Helstu atriði í aprílspánni:

- Húsnæðisliðurinn hækkar.** Við spáum því að húsnæðisliðurinn muni vega þyngst til hækkunar á VNV í apríl. Hvort sem lítið er til veltu á fasteignamarkaði, sölutíma á íbúðum eða vísitölu um fyrirhuguð húsnæðis kaup benda hagvísar til þess að húsnæðisverð fari áfram hækkandi á næstunni. Myndin hér að neðan sýnir umrædda hagvísa og hefur velta á höfuðborgarsvæðinu sl. vikur verið yfir meðallagi þótt veltan virðist til lengri tíma lítið vera að nálgast langtímajafnvægi. Einnig hefur meðalsölutími birgða lækkað og er það í raun spegilmyndin af aukinni veltu. Vísitala um fyrirhuguð húsnæðis kaup stendur í 8,9 í mars og hefur náð hæsta gildi sínu síðan í mars 2008 eins og áður var nefnt. Að neðan má einnig sjá tölfræðilegt samband milli meðalsölutíma birgða og þróun húsnæðisverðs um land allt. Þar sést að þegar sölutíminn fer lækkandi og fer niður fyrir 8 mánuði líkt og er um þessar mundir þá hefur húsnæðisverð að jafnaði hækkað um 5-15% á ári. Síðastliðna 12 mánuði hefur húsnæðisverð um land allt hækkað um 9,7% en einungis um 1% síðustu 3 mánuði.

Við teljum því að árstíðarbundin hækkun komi á vormánuðunum og gerum ráð fyrir að húsnæðisverð um land allt hækki um 1,2-1,4% í apríl en sá þáttur er langveigamestur við mat á reiknaðri húsaleigu í VNV. *Áhrif í apríl: 0,2%*

Heimild: Seðlabanki Íslands

- **Eldsneytisverð og flugfargjöld.** Við teljum að verð á bensíni muni hækka um 2% í mánuðinum en að verð á dísel standi nokkurn veginn í stað. Þótt heimsmarkaðsverð á olíu sé nú lægra en í byrjun mars mánaðar hefur það engu að síður farið hækkandi frá því í byrjun apríl. Á sama tíma hefur krónan staðið í stað gagnvart bandaríkjadóllar. Eldsneytisverð mun því hafa um 0,1% áhrif til hækkunar á VNV. Nokkur fylgni er milli verðlagsþróun flugfargjalda og eldsneytisverðs og teljum við að flugfargjöld hækki lítillega í mánuðinum en liðurinn hefur staðið í stað frá áramótum. *Heildaráhrif í apríl: 0,15%.*
- **Föt og skór og aðrir liðir.** Þótt útsöluáhrifin séu að fullu gengin til baka frá því í janúar teljum við að föt og skór hækki lítillega í apríl og hafi um 0,05% áhrif til hækkunar á VNV. Kröftug aukning hefur orðið á debet- og kreditkortaveltu innanlands frá því í ársbyrjun og þótt lítill verðbólguþrýstingur sé til staðar teljum við að föt og skór hækki eitthvað á vormánuðum áður en útsöluáhrifin koma í júlí. Aðrir liðir hækka einnig lítillega og hafa samtals um 0,05% áhrif til hækkunar á VNV. *Heildaráhrif í apríl: 0,1%.*
- **Matur og drykkjarvörur og gengisáhrif.** Gengi krónunnar hefur nokkurn veginn staðið í stað frá síðustu verðbólguþrýstingunni en við teljum engu að síður að töluverð styrking krónunnar síðastliðna mánuði endurspeglar í jákvæðum gengisáhrifum. Sterkara gengi krónunnar hefur þannig áhrif til lækkunar á verðlag í gegnum innfluttar vörur s.s. ökutæki, sjónvörp og ýmsar tómsundavörur. Einnig teljum við að matur og drykkjarvörur hafi áhrif um 0,05% til lækkunar á VNV af sömu ástæðu. *Heildaráhrif í apríl: -0,15%.*

Bráðabirgðaspá

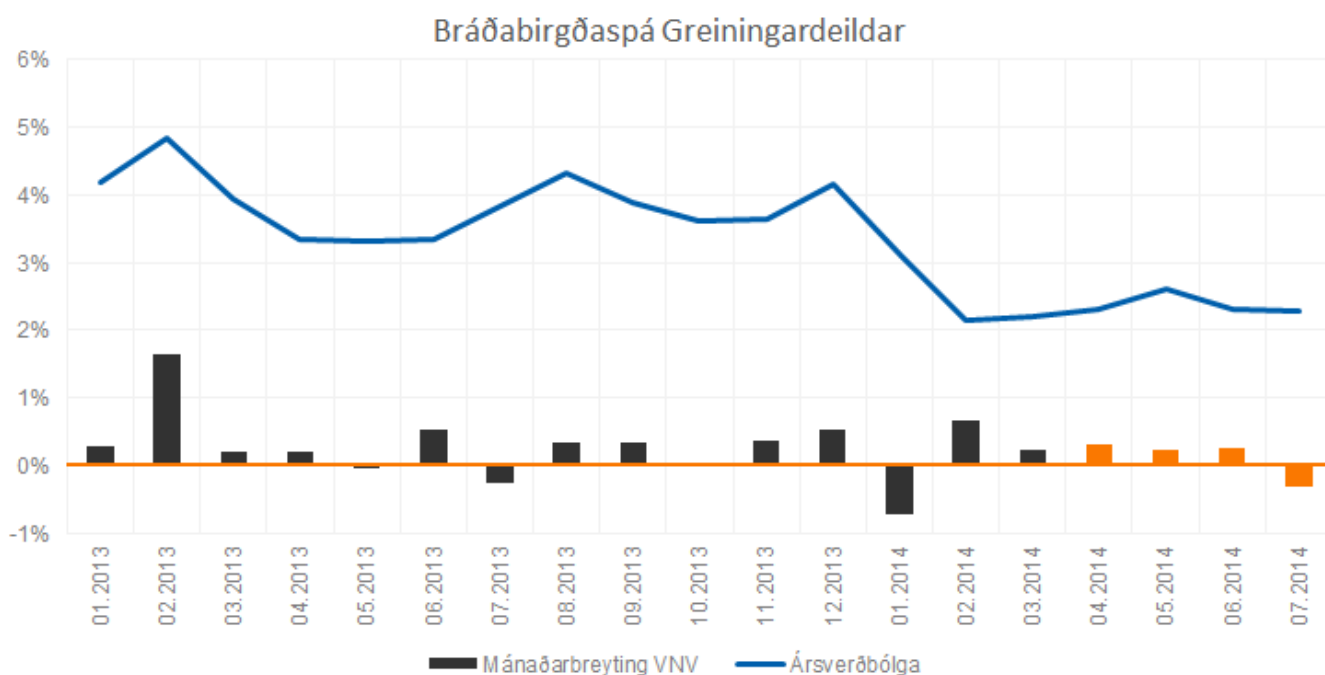
Nýlegir kjarasamningar við framhaldsskólakennara gera í grunninn ráð fyrir 2,8% hækkun í ár og 2% hækkun á næstu tveimur árum. Til viðbótar geta laun kennara hækkað umfram það að uppfylltum ákveðnum skilyrðum sem snúa að styttingu próftíma og upplestrartíma, lengingu á skólaárinu og fleiri atriðum. Að uppfylltum þeim skilyrðum geta hækkanirnar numið samtals 29% á árunum 2014 til 2016. Við teljum að þessar hækkanir séu einar og sér ekki verðbólguhvætjandi þar sem stór hluti vinnumarkaðarins hefur nú þegar undirritað hóflega kjarasamninga. Einnig eru launahækkanir framhaldsskólakennara tengdar því að framleiðni innan skólakerfisins muni aukast og er því ólíklegt að nýlegir kjarasamningar hafa slæm áhrif á verðlagsþróun framundan.

Við gerð bráðabirgðaspár litum við einnig til þeirra breytinga sem hafa átt sér stað á fjarskiptamarkaði þar sem símafyrirtækin munu ekki lengur að velta fyrir sér mínútum og fjölda SMS skeyta, heldur aðeins gagnamagni. Svo virðist vera að umtalsverð hækkun verði á kostnaði fyrir gagnamagn með nýju leiðinni. Aftur á móti mun Hagstofan ekki taka nýja verðskrá fjarskiptafyrirtækja beint inn í mælingu á VNV heldur verður byggt á fyrri aðferðarfræði sem byggir á mínútugjaldi. Frekari greining mun þurfa að fara fram áður en mælingaraðferðir færast yfir í að mæla kostnað á gagnamagn.

Hvað varðar horfur framundan höldum við spá okkar í maí og júní óbreyttri en það byggir á því að gengið haldist stöðugt næstu mánuði, að eldsneytisverð haldist óbreytt og að húsnæðisliðurinn verði einn af fáum liðum sem munu hafa áhrif til hækkunar. Í skammtímaspánni hækkar verðbólgan í 2,6% í maí vegna þess að lækkun var í maí mánuði í fyrra en lækkar svo aftur í 2,3% í júní og júlí.

Helstu atriði í bráðabirgðaspánni:

- **Maí +0,2%.** Litlar vísbendingar eru um vaxandi verðbólguþrýsting og er húsnæðisliðurinn líklegastur til að halda uppi verðbólguþrýstingi. Við áætlum að liðurinn hafi um 0,15-0,20% áhrif til hækkunar í mánuðinum. Engu að síður verður áhugavert að fylgjast með kortaveltu innanlands og hvernig einkaneyslan þróast þegar líður á árið.
- **Júní +0,3%.** Gert er ráð fyrir að húsnæðisliðurinn hafi um 0,1-0,15% áhrif til hækkunar í mánuðinum.
- **Júlí -0,3%.** Sumarútsölur hefjast í mánuðinum og hafa um 0,2-0,3% áhrif til lækkunar á VNV.

Heimildir: Hagstofa Íslands, spá Greiningardeildar

Greiningardeild Arion banka

Elvar Ingi Möller
elvar.moller@arionbanki.is
444-6981

Hrafn Steinarsson
hrafn.steinarsson@arionbanki.is
444-6910

Hafsteinn Hauksson
hafsteinn.hauksson@arionbanki.is
444-6993

Stefán Broddi Guðjónsson
stefan.gudjonsson@arionbanki.is
444-6959

Forstöðumaður

Regína Bjarnadóttir
regina.bjarnadottir@arionbanki.is
444-6969

[Hér má finna fyrirvara](#)